

чват, повече или по-малко успешно, да се интегрират в околните им макрообщества. Този процес е насочван и управляван и от държавата (особено в Австро-Унгария и Испания, където под натиска на властите големи части от циганите усядат).

Тази миграционна вълна представлява случай на успешно (въпреки силното противодействие на държавните и местни власти) усвояване на нови територии от едно чергарска общност, прехранваща се чрез т.нар. ‘сервизен номадизъм’ (предлагане на околното население на определени стоки и услуги), която търси нови икономически ниши, които ще им позволят да преживяват в новите социуми. Циганите, поне на първия етап от навлизането си в новите територии на Западна Европа и тяхното усвояване, изтъкват като причина за своите миграции мотиви от религиозно-политически характер, които обаче са изцяло измислени. Не е съществувало никаква циганска държава в т.нар. “Малък Египет”, и впоследствие, когато миграциите са от една европейска страна в друга, това обяснение вече не се използва, а грамотите за закрила, получани от различни европейски владетели (най-често от император Сигизмунд I) или от църковни институции (включително и от папа Мартин V от 1422 г.), които те представят на местните власти в различни градове, най-често се оказват фалшификати. Т.е. причините за първата голяма миграционна вълна на циганите от Изток на Запад в Европа през този период (Средновековието) са изцяло икономически, въпреки опитите да им бъдат приписани (поне при навлизането на циганите в новите територии) религиозно-политически мотиви.

Втора миграционна вълна (XIX — XX в.)

Втората голяма миграционна вълна е през втората половина на XIX в. и първите десетилетия на XX в., когато в страните от Западна Европа и Русия навлизат масово чергарстващи цигански групи, произхождащи от Румъния (унитарна държава от 1864